

Latife Tekin

Buzdan Kılıçlar

LATİFE TEKİN

BUZDAN
KILIÇLAR

Can Çağdaş

Buzdan Kılıçlar, Latife Tekin

© 2018, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Adam Yayınları, 1989

Can Yayınları'nda 1. basım: 2018

3. basım: Kasım 2022, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Ünver Alibey

Düzeltili: Burçak Başpınar, Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-3528-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750735288

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

LATİFE TEKİN

BUZDAN
KILIÇLAR

ROMAN

♥can

Latife Tekin'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Berci Kristin Çöp Masalları, 2018

Gece Dersleri, 2018

Manves City, 2018

Sevgili Arsız Ölüm, 2018

Sürüklenme, 2018

Aşk İşaretleri, 2019

Muinar, 2019

Ormanda Ölüm Yokmuş, 2019

Rüyalar ve Uyanışlar Defteri, 2019

Unutma Bahçesi, 2019

LATİFE TEKİN, 1957'de Kayseri'de doğdu. Dokuz yaşında ailesiyle İstanbul'a geldi. İlk kitabı *Sevgili Arsız Ölüm* 1983'te çıktı. Ardından *Berci Kristin Çöp Masalları* (1984), *Gece Dersleri* (1986), *Buzdan Kılıçlar* (1989), *Aşk İşaretleri* (1995), *Ormanda Ölüm Yokmuş* (2001), Sedat Simavi Ödülü'nü kazandığı *Unutma Bahçesi* (2004), *Muinar* (2006) adlı romanları ve 2009'da *Rüyalar ve Uyanışlar Defteri* yayımlandı. Türkçenin yarına kalacak büyüğü mirası olarak nitelenen romanları İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, Japonca, Felemenkçe ve Farsça başta olmak üzere pek çok dile çevrildi.

Latif için

Uzaklarda ağlamaktan gözleri jüt olmuş pılık pırtık adamlar, on yedi gün aralıksız yağın karın dindiği sabah, saçaklardan söktükleri ince uzun buzlarla oynayarak camiye doluştular.

Şu dünyada kader arsızlarını şaşırtacak ne kaldı ki!

Caminin iç avlusundaki kocaman eskimo evini ve yedi cücelerin kardan heykellerini, öyle bir umursamadılar ki, onların gördüklerine ve anlattıklarına inancım ta kökünden sarsılıp devrildi.

Ama ne yapayım? Büyücünün boşa üflediği soluklar gibi güven vermiyor da olsalar, yaşadıkları hayat esrarlı ve dev bir miknatıstan daha çekici.

Yoksulların ruhları en iyi birbirleriyle tanışır ve anlaşır! Yoksulluk ölüm kadar kesin ve keskin olan tek şeydir ve yoksullar, bu gerçeğin baskısına direnebilmek için, yoksul olmayanların asla öğrenemeyeceği sessiz işaretleri ve gizli dilleriyle yüzyıllardan beri durmamacasına mırıldanıyorlardır.

Ceplerinde yoksulluk bilgisi denen küstah bir kurbağa gezdirmiyor olsalar, hayatın kendilerine verilmediğini bile bile, başkalarının zalim dünyasında, ayakkabılarının uçlarına basarak sürekli bir korkuyla var olmayı göze alabilirler miydi?

Nereden bileceksiniz bunu!

Karın içinden çıkıp rüzgâr çekirgeleri gibi şehrin üstüne savrulan bu adamlar, oynadıkları oyunlardan artakalan dekorları topladıkları depolardan farksız küçük evlerinde, eşyalarına nüfuz ede ede yaşıyorlar.

Hurdacılık yaptıkları zamandan kalma paslı pirinç kar-yolar, tesisatını kurdukları mobilya çarşısından aldıkları metal arkalıklı sahte koltuklar, pazarcılık günlerinin anısı olan makine halıları, yolluklar..

“Leri şarupdiende tisika cemi” deriz bizler eşyalarımıza. Yani “Yoksullar ülkesinin sınırlarını gösteren harita.”

Karnımızı doyurmak için çırpındığımız her ânı eşyalarımızda dondurup saklamamız boşuna değildir. Soluk alıp verdiğimizizi, geçmişte de var olduğumuzu kendimize kanıtlanma ihtiyacı içindeyiz. Bedenlerimizi ve ruhlarımızı dünyanın saldırılarından korumak için kurduğumuz şaşırtıcı, mucizevi savunma sistemimizin kıymetli bir parçasıdır dekorlarımız.

Bu kadar sır verdiğim yeter!

Aşk işaretleri

Parasızlar her istasyonda donarlar.

Kılıç artıklarını kara gömen yoksul malgatacılar, camiden sonra sisi aralayıp asfalta çıkmışlardı. Işıklı bir cismin kayan bir yıldız hızıyla kendilerine doğru yaklaşmakta olduğunu gördüler, sisi delip geçen ateşli oklarla vurulup büyülendiler. Kalbinden kıvılcımlar saçan bir kadın (dehşet ânında onu bir gök mahluğuna benzetmişlerdi) önlerinden vın diye geçip gidince, ne yana savrulacaklarını bilemediler.

Cisim değil, alevli meyve denen öldürücü aşkın hayaliydi bu! Halilhan Sunteriler, otomobiliyle jet gibi uçarak takılmış, bu hayali takip ediyordu.

Pılık pırtık adamlar hızın sesinden ürküp dağılmışlardı. Otomobilin rüzgârına çarpıp bölündüler. Parça parça üşüyor, tir tir titriyorlardı.

Halilhan Sunteriler kalbinden kıvılcımlar saçan kadına yaklaştı. Kalçasının fiyonk kıvrımına dumanlı bir bakış savurdu, debriyaja hafif ayak koydu, direksiyonu kaldırırma kırdı. Kadının alnından kol gibi siyah bir ırmak aktığını görünce hayrete düştü. İki ela kuş kanatlarını çırparak bu ırmakta yikanıyordu. Ânında freni üfleyip selama durdu.

Kadın zehirli bir çığlık atıp sisin içine katı. Kayıplara karıştı.

Aşkın uçan kaçan evliyası (bu, arkadaşı Gogi'nin ona taktığı addı) pılık pırtık adamların yüreklerinden yükselen derin hayranlığı, bir dakika bile geçmemişti ki, boşa çıkardı, yolun kıvrıldığı yerde, dallarında karlarla durup duran ihlamur ağacına çarptı, korkunç bir gürültüyle asfaltta düştü.

Sabah sabah aşk peşinde koşarken virajı alamayıp arkasını görmüş, alevli meyveyi sise kaptırıp havayı tersten yutmuştu.

Pılık pırtık adamlar tepesine şştğnde hayatının dolambaçlı yollarını hüzünlü farlarıyla ısıtan kırmızı volvo-su kaputunu havaya kaldırmış, yaralı bir kuş misali solu-yordu.

Halilhan Sunteriler o havalinin yoksulluk duygusunu bir otomobil biçiminde cisimleştirme şansına sahip olmuş ilk yoksuluydu. Bu yüzden (duygusu herkesinkinden farklı bir biçimde görünür hale gelince) eşyalarına nüfuz etmiş canlıların hüküm sürdüğü uzak bir uyduya benzeyen mahallesinde otomobili ve kadınlara dayanamayan yufka karakteri üstüne destansı bir mavra kurulmuştu. Bir ikinci vakti, mutsuz kadınların uğrak yeri saydığı yatırların önünde otomobiliyle pusuya yattığının haberini almışlar, aynı günün gecesinde onu camına vuran garip kuşların dava dosyalarına bakan insan bir avukata benzetip glşmeye başlamışlardı.

Sabah sisinde aşk peşinde srat çalışırken kaza yapması söylentilerin daha da alevlenmesine yol açtı.

Otocu ıracılar, mesleği öğrendik ayağına, volvoya derhal bir mazi uydurup ahaliyi kışkırtmışlardı. Halilhan'ın, "Evveliyatında sıfır vaziyette hurdalığa satılmış, kendisi esrarengiz bir arabadır," diye tanıttığı volvosuna saniye-sinde lmcl hikyeler yazıldı.

Sonsuz bir açlıkla çarpan kalbini ateşli bir Őenlikle saran insanlara, "kamyon tekerinden farksız kimseler" diyen Halilhan, umursamaz bakışlar edinip söylentilere karşı küçümser bir hava takındı. Bir otomobili sürmenin uyan-dırđıđı zevki, bir kadını arkadan görüp bir pedal darbesiy-le önüne geçmenin vücuda yaydığı heyecanı tahmin ede-mediklerinden, lafin ardına düşmüş, ciz bir Őekilde yu-varlanıyorlardı!

Volvo kıyılarındaki evlerini ıslak kibrit kutularına benze-tip gizlice sevdiği, her gün derin bir eksiklik duygusuyla seyrettiği Őehirden ona bir armağandı. Ayağını azıcık oy-natarak muazzam glre hükmedebilen, bir direksiyon çevirmesiyle tonlarca ağırlıktaki araçlara yn verebilen tekniğin selamı...

Erişilmez bir dünyanın anılarıyla yüklü kıymetli bir par-ayı ele geçirmiş olmanın gururuyla coşup Gogi'nin ku-lağına bir enerji kütlesinin kendisini gdmlediğini fısıl-dayan Halilhan, volvonun onları ülke ekonomisine yön veren kişilerle buluşturacağından kuşku duymadığını açıkladı. Parlak gelecek hayallerinin Gogi'yi sarmadığını biliyordu ama bu kişilerle doğru temas kurabilmek için onun tam kapasite çalışan beynine ihtiyaı vardı.

nn bir başka sahada, hayatı yakın incelemeye alışıyla

yapmış olan Gogi'nin çok yıl önce bu türden ruhuyel ve fiziksel hırslarla bağı kopmuştu. Gogi (gerçek adı Dur-sun Ahmet'ti) taze bir incirin içini açıp saatlerce bakmış, binlerce çekirdeğin birbirine değmeden durduğunu gö-rüp bu mimari sırrı çözmeye karar vermiş özel bir insandı. Eşyanın gölge düşümündeki dördüncü problemi kavra-mış, beşinci boyut meselesini anlamıştı. Halilhan'ın enerji kütlesi dediği şeyin sırrına erip geçeli sekiz-dokuz yıl ol-muştu ve yedi aydır uzaydaki kara deliklerle uğraşıyordu.

Bilgisiyle pratiğine yön veren, öğrendiklerini hayatına uygulamaktan kaçınmayan bir kişilik yapısı vardı. Örne-ğin, üyesi bulunduğu partiden başkanlarının Amerika'yı ziyaret etmesinden sonra soğumuş, onu orada android yapmış olabileceklerini düşünerek istifa etmişti.

Halilhan'ın gelecek için çizdiği hayalî projeye ortak olma düşüncesine volvoya binip geldiği günden beri ya-şadıklarını "jenerik gibi bir olaydan farksız" gördüğünü söyleyerek uzak durmayı seçti.

Gogi'nin fikrince, oturdukları mahalleleri dışlayan şeh-rin son çemberi elektrik yüklü bir telden farksızdı ve gö-rünmeyen gözetleme kulelerinde bir sürü politika kur-du, Halilhan gibi kimseler ülke ekonomisine yön veren kişilere yaklaşmasın diye nöbet tutuyordu. Dahası, vol-vonun çemberi yarma planlarına el verir bir hali de yok-tu. Gerçek şuydu ki, kıcı hurdalığa göçüyordu. Burnu çarpılmış, kaportası çökmüş, her yanında pas oyukları açılmıştı. Son kazadan sonra mafsalları berbat durum-daydı. Baskı organları can çekişiyordu. Askı organları ağ-lamaklıydı. Yaprakları, küpeleri, pimleri, kelebekleri uf-kun ölü noktasına doğru yolculuğa çıkmışlardı. Kırmızı bir talihsizlik anıtından farksız karoserini toprağa gömü-

lü evlerin arasında güçbela sürüklüyor, kedi gözlerini kı-
sıp, “Dakor!” diyeceği akşamı bekliyordu. Zavallı volvo!

Gogi'nin, “Umudumuz hayatımız kapalı,” lafını çok sev-
mesine karşın Halilhan Sunteriler imajinasyon gücüyle
hayatına iyi bir yön vereceğine inanıyordu. Üç asit tankı-
nın sırlanması işinden kazandığı parayla otomobiline çenç
yaptırdı. Hurda motoru atıp yerine fındık sekiz bağlattı.
Eski motorun numarasını fındık sekizin bloğuna çaktırdı.
Torpidosunu yeniledi. Komple döşeme değiştirdi.

Çençin ardından ortalığı hayırsız bir heyecan kapladı.
Güya, alt takım bağlantıları yapılırken krikonun aniden
kaymasıyla şanzıman ustanın göğüs kafesine oturmuş,
adam morta uçmaktan güçbela kurtulmuştu. Komple
elektrik estelasyonu döşenirken de kuvvetli bir akım gel-
miş, cereyanı veren kalfa yarım saat ayakta titremişti.

Merakla sürüklenip otomobilin etrafını saran insanlar,
Halilhan'dan rot balansın kız gibi olduğunu öğrenerek
dağıldılar. Volvo kazanmış olduğu hassasiyetle direktman
paranın yerini bulacaktı. Kaliteli bir sürüş elde ettiğini,
asfaltta yüzercesine kaydığını açıklarken sesi berraktı.

Ama beklenmedik bir anda yüzüne tuhaf, beyaz bir dur-
gunluk oturdu. Sık sık uykusundan uyanıp pijamasıyla
otomobiline yürümeye, pürüzsüz yeşil, ılık iki çakılta-
şından farksız gözleriyle volvosunun camından gece bu-
lutlarına, yıldızlara bakmaya başladı.

Yoksul doğasının gereği, hayal ettiği bir durumun ger-
çekleşmesinin yarattığı hüznü yaşamaktaydı.

Volvonun aynasından yansıyan siyahi ışık ruhuna aktı, boşluklara sızdı, mülkiyet duygusundan yoksun bir dokunun kimyasına değdi.

Halilhan'ın kendi içinde bir otomobile sahip olduğunu doğrulayacak bir karşılık bulması ne yazık ki imkânsızdı. Yüzüne yayılan hüznün yerini ağır ağır soluyan bir korkuya bıraktı.

Kendilerini yaşadıklarına inandırmak zorunda kalan insanların dünyasında hayatın araçları gerçekliklerinden sıyrılırlar. Yoksullar onları boşluklarında durmaksızın çınlayan bir ses olarak duyarlar.

Çınlamaların ruhundaki titreşimlerinden doğan yoksulluk acısı dayanılmazdı. Volvoyla bütünleşebilmek için karısı Rübeyza'ya otomobilinin renginde kırmızı bir elbise diktirmeyi düşünecek denli çılgınlaştı. Sabahları volvonun su içtiği eski, yeşil bidonu atıp beyaz bir bidon satın aldı. (Zevk açısından kırmızıyla yeşilin ters uyumda olduğunu düşünen bir insandı.) Peşinden, tüm gücünü toplayarak volvoyu çizen mühendisin tasarımı kurarken en çok neyin etkisi altında kaldığını öğrenmeye çalıştı.

Çenç esnasında tamirciler Regal'i, Granada'yı, 59'u yaratan adamlarla ilgili acayip aşk hikâyeleri anlatmışlardı. Sevilen bir kadının kasları kartal gibi süzülen 59'un arka kanatlarına ilham olmuş, bir sevgilinin balık gibi gözleri arka stoplara, dolgun kıvrak kalçaları çamurluğa yansıtılmıştı. Duygusal yönden volvonun yaratılışında kim bilir ne güçlü bir hayal saklıydı. Bir kayıt bulabilir umuduyla otomobilinin ülkesi İsveç hakkında ciddi araştırma yaptı.

Yoksulların hakikatli dūřmanı yazı! Seni pılık pırtık hayatımızın muammasını daha da koyulaştırmak için kullandım.

Buzdan Kılıçlar üç kardeşin; Hazni, Mesut ve Halilhan ile onun en yakın dostu Gogi'nin hikāyesini anlatıyor. Varoşlarını bu "pılık pırtık adamları", batık şirketlerini yeniden canlandırmak için didinip dururlar. Ancak Halilhan'ın hem dert ortağı haline gelen hem de gözü gibi baktığı Volvo marka arabası, kardeşler arasında hep sorun olur. Varsılların dūnyasının kıyısında, bir gece-kondu mahallesinde yaşuyun bu karakterler, hayatın karşılarına çıkardığı güçlölere, hayal kırıklıklarına, dışlanmalara ve küçümsemelere buzdan kılıçlarla karşı koymaya çalışırlar. Gelgelelim Volvo'sunun aldığı darbelerle bile göğüs geren Halilhan için, en yakın dostu Gogi'nin ondan yüz çevirdiği gerçeğiyle yüzleşmek, hiç de kolay olmayacaktır.

İlk kez 1989 yılında yayımlanan **Buzdan Kılıçlar** için, "Yoksulların kendilerini küçümseyici bakışlarla sūzen insanlara keşfedilmedik bir bilinçle numara yaptıkları dūřünceyi yazdım," diyor Latife Tekin. Ve ekliyor: "Yoksullardan yakınanların aklına nedense, yoksulluk içinde yaşayan insanların akli fikri olabileceği dūřünceyi gelmiyor." **Buzdan Kılıçlar**, görmezden gelinenlerin dūnyasını derin bir duyarlılıkla ele alıyor.

#gecekondu #araba #aile #kardeşlik #yoksulluk #mahalle

